

СИЛАБУС

«ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ»

(назва навчальної дисципліни)

Викладач

Новікова Людмила Вікторівна

канд. юрид. наук, доцент

е-пошта: l.novikova@karazin.ua

телефон: (057) 705-10-59

часи роботи: 9⁰⁰ – 17⁰⁰

Академічний період

1 семестр 2020/2021 н.р.

Академічні години

дні тижня

час проведення за розкладом

Місце проведення

ауд. 264, майдан Свободи, 6, м. Харків

Навчальне навантаження

5 кредитів ЄКТС, 150 годин

Пререквізити: вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з теорії міжнародних відносин, міжнародного публічного права, міжнародних відносин та світової політики.

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні дисциплін «Сучасні тенденції розвитку світової політики», «Глобалізація та міжнародна інтеграція», «Моделювання та прогнозування в міжнародних відносинах», «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики».

Призначення навчальної дисципліни: Дисципліна призначена для магістрів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Вивчення дисципліни «Зовнішня політика Європейського Союзу» спрямоване на визначення концептуальних засад зовнішньої політики Європейського Союзу, основних напрямків зовнішньополітичної діяльності щодо забезпечення інтересів Європейського Союзу в міжнародних відносинах.

Здобувачі повинні набути такі компетентності.

Загальні:

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

СК2. Поглиблені знання про природу та джерела зовнішньої політики, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

СК4. Здатність виробляти підходи до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики, організовувати та здійснювати наукові дослідження проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати наукові доповіді, здійснювати їх публічну апробацію.

СК10. Розуміння сутності та специфіки зв'язків з громадськістю у міжнародних відносинах.

Цілі курсу:

РН1. демонструвати фундаментальні знання, набуті у процесі навчання, щодо природи, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики;

- **РН3.** демонструвати знання наукових методологій та методик дослідження міжнародних відносин та зовнішньої політики;
- **РН4.** демонструвати поглиблені знання міжнародної та національної безпеки, міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів, підходів, способів та механізмів забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав;
- **РН7.** демонструвати знання у сфері зв'язків з громадськістю та сучасних PR-технологій у міжнародних відносинах;
- **РН9.** збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав;
- **РН10.** визначати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові й інші ризики у сфері міжнародних відносин та міжнародних комунікацій;
- **РН11.** оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем;
- **РН17.** проводити підготовку, розробку та реалізацію проектів прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішнього та світового регіонаознавства;
- **РН22.** брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, поважати опонентів і їхню точку зору.

Інформаційні ресурси:

Необхідні:

1. Стратегічні комунікації. Підручник/ Бебик В.М., Даниленко С.І., Копійка В.В. та ін. – К. : Вадекс, 2019. – 446 с.
2. Грубінко А. В. Велика Британія в системі європейської зовнішньої і безпекової політики (1990-2016 рр.): монографія. – Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 640 с.
3. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях: монографія / Погорська І.І., Макаренко Є.А., Рижков М.М. та ін. К.: Центр вільної преси, 2014. 472 с.
4. Зовнішньополітичні комунікативні технології: підручник /Макаренко Є. А., Рижков М. М., Піпченко Н. О. та ін. К. : Центр вільної преси, 2016. 416 с.
5. Бжезінський З. Стратегічне бачення: Америка і криза глобальної влади / пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Літопис, 2012. 147 с.
6. Регіональні стратегії США і Європи: зовнішньополітичний і безпековий вимір: монографія/ Головченко В. І., Копійка В. В., Макаренко Є. А. Та ін. – К. : Центр вільної преси, 2016. 528 с
7. Яковюк І. В. Правові основи інтеграції до ЄС: загальнотеоретичний аналіз : монографія . Х. : Право, 2013. – 760 с.

Додаткові:

1. Моцик О. Ф. Базові засади правового регулювання міжнародної співпраці України в гуманітарній сфері. *Політикус*: наук. журн. Південноукр. нац. пед. ун-ту ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2019. Вип. 3. С. 44–49.
2. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і – 2000-і роки): Навч. Посіб / О. П. Іваницька. К.:Видавничий Дім «Слово», 2012. 720 с.
3. Іваницька О. П. Історія міжнародних відносин (1918-1945 роки): Навч. посіб. / О. П. Іваницька. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011.632 с.
4. Арах М. Европейский Союз. Видение политического объединения . М.,1998.
5. Аросев Г. В Европе намерены выделять больше средств на безопасность и оборону // Deutsche Welle. 14.11.2016. URL: <http://www.dw.com/ru/в-Европе> дата звернення: 21.07.2020).

Політика курсу

При вивченні дисципліни «Зовнішня політика Європейського Союзу» навчальним планом передбачено 30 год. лекційних занять, 15 год. практичних занять, 105 год. самостійної роботи здобувача.

Беруться до уваги такі показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів вищої освіти:

- обов'язкове відвідувати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету);
- участь в активних формах навчання на практичних заняттях;
- відповіді на питання плану практичного заняття під час заняття;
- доповіді з проблемних питань практичного заняття;
- розробка тематичних презентацій;
- участь у роботі наукового гуртка: публікація тез доповідей та участь у конференціях, написання наукових статей, есе, рефератів;
- відпрацювання тем пропущених практичних занять.

При вивченні дисципліни «Зовнішня політика Європейського Союзу» необхідно спиратися на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії.

Неприпустимо:

- пропущення занять без поважних причин;
- запізнення на заняття без поважних причин;
- порушення дисципліни на заняттях (здобувач покидає аудиторію та отримує 0 балів);
- несвоєчасне виконання завдань. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку;
- списування при складанні екзамену (здобувач отримує 0 балів). Якщо з поважних причин здобувач був відсутній під час проведення контрольного заходу, то йому надається можливість пройти його в додатково призначений викладачем час, в інших випадках здобувач отримує «0» балів.

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної поведінки та етики.

Кодекс академічної доброчесності.

Порушення Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності ХНУ імені В.Н.Каразіна означає, що вся робота на екзаменах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи здобувачі можуть консультуватися з викладачами та з іншими здобувачами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими здобувачами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженням розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/moodle>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженням розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Протоколи комунікації. Основними каналами комунікації зі студентами є сайт факультету, університетська освітня платформа Moodle, де розміщені основні навчально-методичні матеріали дисципліни. Консультації з дисципліни проводяться згідно визначеного графіка. Для обміну електронними листами може бути використана електронна скринька викладача.

Форми контролю та критерії оцінювання. При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та практичних заняттях, у формі виступів студентів з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Сума балів за виконання завдання на практичному занятті складає:

Тема 1 – 3 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 3 бали.

Тема 2 – 4 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали, виконання тестових завдань – 2 бали.

Тема 3 – 3 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 1 бал, виконання тестових завдань – 2 бали,.

Тема 4 – 4 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали, виконання тестових завдань – 2 бали.

Тема 5 – 4 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали, виконання тестових завдань – 2 бали.

Тема 6 – 3 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 3 бали.

Тема 7 – 4 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали, виконання тестових завдань – 2 бали.

Тема 8 – 3 бали: захист презентацій індивідуальних доповідей – 1 бал, виконання тестових завдань – 2 бали.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі підготовки відповідей за навчальними питаннями тем дисципліни, підготовки презентацій доповідей за темами курсу.

Сума балів за виконання завдань для самостійної роботи складає:

Тема 1 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали.

Тема 2 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання індивідуальних презентацій доповідей – 2 бали.

Тема 3 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали, виконання індивідуальних презентацій доповідей – 2 бали.

Тема 4 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали;

Тема 5 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали.

Тема 6 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали.

Тема 7 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали;

Тема 8 – 4 бали: підготовка відповідей за навчальними питаннями – 2 бали; виконання презентацій індивідуальних доповідей – 2 бали.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового екзамену. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Екзамен	Сума		
Розділ 1						Розділ 2				Інд.завд.	Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	-	60	40	100
Поточний контроль											
3	4	3	4	4	3	4	3				
Самостійна робота											
4	4	4	4	4	4	4	4				
7	8	7	8	8	7	8	7				

T1, T2 ... – теми розділів.

Загальна максимальна сума балів за поточний контроль складає **60** балів.

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного заняття, висока активність роботи на занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал.
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених та практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань,

	нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за екзаменаційними білетами. Кожен з білетів містить 3 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше теоретичне питання 10 балів, за друге та третє – 15 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 120 хвилин

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Зовнішня політика ЄС», режим доступу: <https://dist.karazin.ua/moodle>.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

КАЛЕНДАР КУРСУ
«ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ»

№ тижня (дні тижня)	Тема	Форми організації навчання	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
1 семестр 2020/2021 навчального року				
1	Тема 1. Формування та розвиток зовнішньої політики ЄС.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
2	Тема 1. Формування та розвиток зовнішньої політики ЄС.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
3	Тема 2. Інституційна основа спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
4	Тема 2. Інституційна основа спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
5	Тема 3. Спільна політика безпеки та оборони ЄС.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
6	Тема 3. Спільна політика безпеки та оборони ЄС.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
7	Тема 4. Європейська політика сусідства.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
8	Тема 4. Європейська політика сусідства.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
9	Тема 5. Діяльність ЄС у сфері протидії новим викликам і загрозам.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
10	Тема 5. Діяльність ЄС у сфері протидії новим викликам і загрозам.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
11	Тема 6. Торговельна політика ЄС.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
12	Тема 7. Взаємодія ЄС з міжнародним організаціями в сфері підтримання миру і безпеки. Тема 6. Торговельна політика ЄС.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
13	Тема 7. Взаємодія ЄС з міжнародним організаціями в сфері підтримання миру і безпеки.	Лекційне заняття	2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
14	Тема 8. Відносини України та ЄС. Тема 7. Взаємодія ЄС з міжнародним організаціями в сфері підтримання миру і безпеки.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
15	Тема 8. Відносини України та ЄС.	Лекційне заняття Практичне заняття	2 1	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка доповідей, презентації.
17-20		Екзамен	3	
21-23	КАНІКУЛИ			